

Het college van burgemeester en wethouders
van gemeente Boekel
Postbus 99
5429 ZH BOEKEL

Onderwerp

Interbestuurlijk Toezicht (IBT): toezichtoordeel Omgevingsrecht 2025

Geacht college,

De provincie ziet met IBT erop toe dat de lokale overheden hun maatschappelijke taken goed uitvoeren. Daardoor dragen wij bij aan een bestendig en veilig Brabant met een sterk openbaar bestuur. Een bestuur dat zelf het goede voorbeeld geeft en waar de inwoners op kunnen vertrouwen. Respect voor de eigen verantwoordelijkheid van besturen en raden is het uitgangspunt. Wij hebben een provinciaal Beleidskader Toekomstbestendig Bestuur. Daarin staat dat wij systematisch toezicht houden op de uitvoering van wettelijke taken door gemeenten en waterschappen, onder meer op het domein omgevingsrecht. Naast het systematisch toezicht ligt de nadruk meer op lerend toezicht en dialoog. Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze provinciale website www.brabant.nl/ibt.

Omgevingsrecht

Met deze brief informeren wij u over de prestaties van uw gemeente in 2025 op het gebied van:

- a) tijdigheid: tijdige bestuurlijke vaststelling en actualiteit van de uitvoerings- en handavingsdocumenten (U&H-documenten of ook wel VTH-documenten) op basis van de Omgevingswet (beleidscyclus U&H);
- b) kwaliteit: naleving van een selectie uit de procescriteria U&H op basis van de Omgevingswet met bijbehorende uitvoeringsbesluiten.

Tevens informeren wij u over ons samenvattend eindoordeel over uw gemeente.

Samenvattend eindoordeel omgevingsrecht: 'voldoet'

Dit eindoordeel is op basis van de criteria in het Jaarplan IBT. Dit betekent dat uw gemeente de kleur 'groen' krijgt op de kaart, die wij via een digitaal dashboard op onze website www.brabant.nl/ibt publiceren. Het dashboard bevat ook kaarten met de prestaties van het systematisch toezicht op de andere toezichtgebieden die ook op uw gemeente van toepassing zijn.

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Datum

21 juli 2025

Ons kenmerk

C2347568/6163784

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

Team IBT Omgevingsrecht

Telefoon

073 - 6 812 812

Email

ibt@brabant.nl

Bijlage

1

Doelstelling omgevingsrecht

De hoofddoelstelling van de wetgeving op het terrein van het omgevingsrecht is een veilige en gezonde leefomgeving te bewerkstelligen. En deze op een duurzame en doelmatige wijze te behouden, beheren, gebruiken en ontwikkelen. De lokale overheden spelen daarbij een belangrijke rol door een adequate uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (U&H-taken). Als de overheden deze U&H-taken niet goed uitvoeren, kan dat grote invloed hebben op de veiligheid en gezondheid van de leefomgeving.

Datum

21 juli 2025

Ons kenmerk

C2347568/6163784

Op grond van de Omgevingswet en de Verordening systematische toezichts-informatie dient iedere gemeente te beschikken over de volgende documenten:

- a) een actuele Uitvoerings- en Handhavingsstrategie (U&H-strategie) met een geldige looptijd;
- b) jaarlijks vóór 1 februari een uitvoeringsprogramma U&H;
- c) jaarlijks vóór 1 mei een evaluatieverslag U&H.

Criteria waaraan wij toetsen

Wij vinden transparantie over de manier waarop we toezicht houden en wat onze beoordelingscriteria zijn belangrijk. Daarom bevat ons Jaarplan IBT de toetsingscriteria voor gemeenten en waterschappen. Het betreft de volgende criteria:

Voldoet	De wettelijk verplichte U&H-documenten voldoen aan de eisen en zijn tijdig vastgesteld.
Voldoet gedeeltelijk	De wettelijk verplichte U&H-documenten voldoen grotendeels aan de eisen en één of meer van die documenten zijn niet later dan één maand te laat vastgesteld.
Voldoet niet	De wettelijk verplichte U&H-documenten voldoen niet aan de eisen en één of meer van die documenten zijn meer dan één maand te laat vastgesteld.

Toezichtbevindingen beleidscyclus U&H

Het ingevulde beoordelingsformulier is vooraf in concept per mail aan onze contactpersoon van uw gemeente toegezonden met gelegenheid voor reactie. We hebben een reactie ontvangen. Die reactie is door ons betrokken bij het opstellen van de definitieve beoordeling.

Tijdigheid

Wij zien dat u in 2025 één of meer U&H-documenten minder dan één maand te laat bestuurlijk heeft vastgesteld. Wij zien dat u vorig jaar alle documenten tijdig had vastgesteld. Gelet hierop en de relatief geringe overschrijding van dit jaar, verbinden wij daar geen interventie aan.

Kaartjes met een overzicht van de prestaties op tijdigheid van alle gemeenten in Brabant treft u aan op onze website www.brabant.nl/ibt.

Kwaliteit

Wij stellen vast dat uw gemeente voldoet aan alle door ons beoordeelde procescriteria U&H. Onze complimenten hiervoor.

Datum

21 juli 2025

Ons kenmerk

C2347568/6163784

Gevraagde actie(s) van uw kant

Opheffen tekortkomingen

Tekortkomingen beleidscyclus U&H (tijdigheid):

Wij vertrouwen erop dat u maatregelen treft of heeft getroffen, zodanig dat alle documenten van de komende beleidscyclus weer tijdig bestuurlijk worden vastgesteld.

Toesturen digitale informatie

Ook volgend jaar willen wij zicht houden op de tijdigheid en actualiteit van de U&H-documenten en de naleving van de procescriteria U&H. Daarom vragen wij u ons te informeren door het toesturen van de volgende informatie naar ibt@brabant.nl:

- 1) uw vaststellingsbesluit(en) samen met:
 - a) de U&H-documenten of
 - b) de vindplaats van de U&H-documenten op de website van uw gemeente, en;
- 2) de informatie waaruit blijkt dat de U&H-documenten aan de raad bekend zijn gemaakt;
- 3) graag ontvangen wij ook van u per mail het werkprogramma U&H en het jaarverslag U&H van de omgevingsdienst voor uw gemeente.

Als u zich heeft aangemeld voor de digitale werkomgeving IBT Omgevingsrecht, kunt u er desgewenst ook voor kiezen om die stukken daar te uploaden. Aparte toezending via het hiervoor genoemde algemene IBT-mailadres is dan niet nodig.

Informeren gemeenteraad

In verband met de belangrijke rol van de gemeenteraad in de horizontale verantwoording, adviseren wij u uw raad te informeren over de inhoud van deze brief.

Regiobijeenkomsten Omgevingsrecht

Als onderdeel van lerend toezicht en dialoog organiseren wij jaarlijks in het najaar een regiobijeenkomst waarin 'Best-Practices' worden gedeeld voor een nog betere kwaliteit van de U&H-documenten en uitvoering van de U&H-taken. De bijeenkomsten vinden dit jaar plaats op 25 en 30 september. Gastheren zijn respectievelijk Waterschap Brabantse Delta voor de regio Midden- en West-Brabant en gemeente Meierijstad voor de regio Brabant Noord en Zuidoost-Brabant. De bijeenkomst is met name bedoeld voor medewerkers van gemeenten en waterschappen die betrokken zijn bij het opstellen van de U&H-documenten.

Alle bij ons bekende U&H-contactpersonen ontvangen daarvoor tijdig een uitnodiging. Deelname aan een bijeenkomst bevelen wij van harte aan.

Tot slot

Indien u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de toezichthouder voor uw gemeente of via ibt@brabant.nl.

Als u schriftelijk reageert op deze brief, verzoeken wij u daarbij ons kenmerk te vermelden. Dat is belangrijk voor een snelle en correcte digitale verwerking.

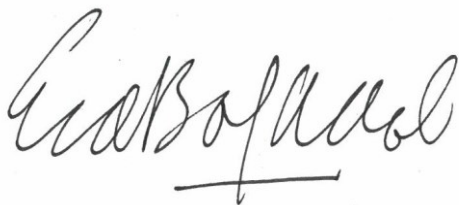
Datum

21 juli 2025

Ons kenmerk

C2347568/6163784

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'H.J.M.P.M. van den Bogaard', with a horizontal line underneath the name.

H.J.M.P.M. van den Bogaard,
programmamanager Kwaliteit Openbaar Bestuur.

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.

Beoordelingsformulier 2025 systematisch toezicht IBT-Omgevingsrecht Gemeente Boekel

Procesinformatie (beoordeelde documenten)

Verordening kwaliteit U&H:		Verordening U&H (omgevingsrecht) Boekel 2022	
U&H-strategie:		Beleidsplan VTH fysieke leefomgeving 2021-2025 herziene versie 03	
Uitvoeringsprogramma U&H 2025:		Uitvoeringsprogramma 2025 VTH van de fysieke leefomgeving	
Evaluatierapportage U&H 2024:		Jaarverslag 2024 VTH van de fysieke leefomgeving	
Beoordeling afgerond: 31 maart 2025	Reactie gevraagd vóór : 14 april 2025	Reactie ontvangen: 11 april 2025	Reactie verwerkt: 22 april 2025

Met interbestuurlijk toezicht zoals de provincie Noord-Brabant dit uitvoert, draagt de provincie bij aan een bestendig en veilig Brabant met een sterk openbaar bestuur. Een bestuur dat zelf het goede voorbeeld geeft richting burgers en bedrijven en waarop de mensen kunnen vertrouwen. De kaders en uitgangspunten voor het interbestuurlijk toezicht zijn vastgelegd in het beleidskader Toekomstbestendig bestuur. De wijze waarop in deze bestuursperiode invulling wordt gegeven aan dit beleid is vastgelegd in de uitvoeringsagenda Toekomstbestendig bestuur 2024-2027.

Beoordelvragen

Deze beoordelvragen zien op de tijdigheid/actualiteit en kwaliteit van de wettelijk vereiste documenten voor de uitoefening van de uitvoerings- en handhavingstaak (hierna: U&H-documenten of ook wel VTH-documenten) van gemeenten. De wettelijke basis daarvan ligt in de Omgevingswet met bijbehorende uitvoeringsbesluiten (Omgevingsbesluit (met de zogeheten procescriteria U&H), Besluit kwaliteit Leefomgeving) en de provinciale Verordening systematisch toezichtinformatie Noord-Brabant.

Het doel van de wetgever is dat provincies, gemeenten en waterschappen hun U&H-organisatie zodanig professioneel inrichten dat een goede kwaliteit van de uitvoering van die taken is gewaarborgd. Daaronder verstaat de wetgever met name dat de U&H-taken op een strategische en programmatische manier worden gedaan met aandacht voor onderlinge afstemming van de werkzaamheden. Dat levert een stevige bijdrage op aan het realiseren van een veilige en gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit; en deze op een duurzame en doelmatige wijze te behouden en te ontwikkelen voor het bereiken van maatschappelijke opgaven.

Een tijdige en goede naleving van de procescriteria U&H is niet alleen wettelijke verplicht. Het is ook belangrijk voor een goede sturing op de U&H-beleidscyclus en voor de instandhouding van een professionele U&H-structuur om risico's te voorkomen op het gebied van volksgezondheid, veiligheid of onomkeerbare schade aan de leefomgeving.

De ambitie van de provincie is samen met gemeenten en waterschappen ervoor te zorgen dat alle U&H-documenten 100% actueel en op tijd zijn en voldoen aan de procescriteria U&H. De normering voor het eindoordeel is toegelicht onderaan dit format van het beoordelingsformulier.

De beoordelvragen met bijbehorende beoordelingscriteria zijn via de mail op 6 december 2024 bekend gemaakt aan de contactpersonen IBT Omgevingsrecht bij gemeenten en waterschappen. Omdat de beoordelvragen 2025 identiek zijn aan de beoordelvragen 2024 zijn deze vooraf niet toegezonden met een verzoek om reactie. Dit hebben we immers vorig jaar al gedaan. Met de beoordelvragen 2025 willen we nagaan in hoeverre opvolging gegeven wordt aan de aanbevelingen en tekortkomingen uit de beoordelingsronde 2024. De beoordelvragen 2025 zijn opgenomen in het Jaarplan IBT 2025. Het definitieve beoordelingsformulier is ook geplaatst op de website IBT-Omgevingsrecht in de SharePoint werkomgeving.

Verordening kwaliteit uitvoering en handhaving omgevingsrecht

Vraag 1: Stelt de gemeenteraad regels over de uitoefening van de U&H-taken of de daarmee samenhangende werkzaamheden die in opdracht van B&W worden uitgevoerd om een goede kwaliteit van de uitoefening van die taken door de omgevingsdiensten te waarborgen? (Ow art. 18.23, lid 1, onder a (kwaliteit basistakenpakket omgevingsdiensten)

Toelichting wetgever:

Onder de Omgevingswet hebben de betrokken bestuursorganen de plicht om te zorgen voor een goede kwaliteit van de uitoefening van de uitvoering- en handhavingstaak (art. 18.20 lid 1 Ow). Daartoe kan/mag de gemeenteraad regels stellen over de uitoefening van de thuishaken, en moet de gemeenteraad regels stellen over de uitoefening van de basistaken of de daarmee samenhangende werkzaamheden (art. 18.20 lid 3 en art. 18.23 lid 1 Ow). Voor de invulling van deze verplichting is door de VNG en het IPO een Modelverordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht opgesteld, die voor gemeenten en provincies gelijkluidend is. Door zich te committeren aan de kwaliteitscriteria, door middel van een vastgestelde verordening voor deze criteria en door deze verordening daadwerkelijk uit te voeren, zorgen de betrokken bestuursorganen ervoor dat ze in staat is om goede kwaliteit te leveren.

Definitief oordeel: Voldoet.

De 'Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) Boekel 2022' is door de gemeenteraad vastgesteld op 23 november 2022.

Vraag 2.a. Evalueren B&W jaarlijks over de naleving van de actuele kwaliteitscriteria U&H voor de eigen organisatie en de omgevingsdienst en doen zij daarover mededeling aan de gemeenteraad?

Vraag 2.b. Als blijkt dat de kwaliteitscriteria U&H niet zijn of niet konden worden nageleefd, motiveren B&W dan de reden waarom en hoe wel voor de gestelde kwaliteit wordt gezorgd? (Modelverordening U&H omgevingsrecht art. 5, lid 2 en 3)

Toelichting wetgever:

Over de naleving van de kwaliteitscriteria wordt jaarlijks mededeling gedaan aan de gemeenteraad. Het gaat hier om een belangrijke inhoudelijke mededelingsplicht die kan worden meegenomen in bestaande jaarlijkse rapportages, in de op grond van het Omgevingsbesluit (afd. 18.2) op te stellen documenten.

Voorlopig oordeel: Voldoet niet.

In § 10.1 (Kwaliteitsborging) staat: "In aansluiting daarop volgen wij de leidraad kwaliteitscriteria 2.2 (2019) Deel B van de IPO en VNG." Echter zijn in 2022 de kwaliteitscriteria 2.3 in werking getreden.

Volgens de 'Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) Boekel 2022' zijn op de uitvoering en handhaving van de betrokken wetten door of in opdracht van burgemeester en wethouders de actuele kwaliteitscriteria van toepassing. Vanaf 1 januari 2025 gelden de kwaliteitscriteria 3.0.

Tekortkomingen:

De naleving van de actuele kwaliteitscriteria U&H voor de eigen organisatie is niet geëvalueerd volgens de actuele criteria.

In § 4.1.3 (ODBN en ODN) wordt gesteld dat de ODBN voldoet aan de gestelde kwaliteitscriteria. Uit de ons ter beschikking gestelde informatie blijkt niet dat de ODBN voldoet aan de huidige kwaliteitscriteria 2.3.

§ 4.1.3 verwijst naar een inventarisatie in 2021 en een actualisatie in 2023. Beide zijn dus niet in 2024 uitgevoerd en daarmee niet actueel.

Verbeterpunten:

Evalueer de naleving van de kwaliteitscriteria U&H voor de eigen organisatie en de omgevingsdienst volgens de actuele kwaliteitscriteria (3.0). Beschrijf in de evaluatierapportage de naleving van de kwaliteitscriteria door de ODBN en de organisaties waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed.

Alle samenwerkende organisaties op het gebied van omgevingsrecht waar gemeentelijke (basis-)taken zijn belegd moeten voldoen aan de kwaliteitscriteria. Om vast te stellen of zij hieraan voldoen kan gevraagd worden om een jaarlijkse evaluatie van de kwaliteitscriteria zoals bedoeld in de Verordening. Vraag een leveranciersbeoordeling aan die organisaties, anders dan de ODBN, waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed. Overleg een evaluatie van de naleving van de geldende kwaliteitscriteria door de ODBN. Informeer vervolgens de gemeenteraad over deze evaluatie.

Stuur de evaluatie binnen 14 dagen na bestuurlijke vaststelling, doch uiterlijk 1 juni 2025, toe aan IBT.

Reactie gemeente:

Naar aanleiding van bovenstaand verbeterpunt heeft gemeente Boekel de eigen organisatie geëvalueerd volgens de actuele kwaliteitscriteria 3.0. Dit staat in §10.1 beschreven. De uitwerking van de evaluatie is in bijlage 4 opgenomen.

Tevens toegevoegd is de jaarrapportage (T3) ODBN waaruit blijkt dat zij aan de kwaliteitscriteria 2.3 voldoen. Wij brengen de raad op de hoogte van deze evaluatie en delen de bestuurlijke vaststelling daarvan met Provincie Noord-Brabant, vóór 1 juni 2025.

Wij doen ook uitvraag van een leveranciersbeoordeling betreffende de kwaliteitscriteria aan de ODN.

Verwerking reactie:

In de Jaarrapportage 2024 geeft de ODBN op bladzijde 4 weliswaar aan dat zij voldoen, maar dat wordt niet aangetoond aan de hand van een doorlichting door een onafhankelijk bureau. Bij 'Verbeterpunten' staat: "Overleg een evaluatie van de naleving van de geldende kwaliteitscriteria door de ODBN." Dat is tot op heden niet gebeurd.

In de op 11 april 2025 toegestuurde e-mail is een aangepast 'Jaarverslag 2024 en Uitvoeringsprogramma 2025 VTH' bijgevoegd. Hierin is § 10.1 gewijzigd en wordt verwezen naar de actuele versie van de kwaliteitscriteria (3.0) en een geactualiseerde bijlage 4 (Tabel Kwaliteitscriteria 2025).

Bovenstaande reactie geeft aanleiding het voorlopig oordeel te wijzigen naar 'voldoet gedeeltelijk'.

Definitief oordeel: Voldoet gedeeltelijk.

Vraag 3. Voldoen B&W aan deskundigheidsgebied 27 (Cultuurhistorie) van de actuele kwaliteitscriteria U&H?

Toelichting wetgever:

Deskundigheidsgebied 27 van de actuele kwaliteitscriteria 2.3 (deel B kritieke massa) bevat de eisen aan de U&H-medewerkers en aan de organisaties die de daar genoemde activiteiten op het gebied van cultuurhistorie uitvoeren. De criteria voor kritieke massa hebben geen relatie met de omvang van het werkaanbod. Ze geven de organisaties een ondergrens van het aantal medewerkers en hun deskundigheid, die nodig is om activiteiten in continuïteit uit te kunnen voeren.

Voorlopig oordeel: Voldoet niet.

Tekortkomingen:

De naleving van de actuele kwaliteitscriteria U&H voor de eigen organisatie is niet geëvalueerd volgens de actuele criteria.

Verbeterpunten:

Evalueer de naleving van de kwaliteitscriteria U&H voor de eigen organisatie volgens de actuele kwaliteitscriteria (3.0).

Reactie gemeente:

Naar aanleiding van bovenstaand verbeterpunt heeft gemeente Boekel de eigen organisatie geëvalueerd volgens de actuele kwaliteitscriteria 3.0. Dit staat in §10.1 beschreven. De uitwerking van de evaluatie is in bijlage 4 opgenomen. Daaruit blijkt dat gemeente Boekel voldoet aan de kwaliteitscriteria 3.0 wat betreft Cultuurhistorie.

Verwerking reactie:

Akkoord met de toelichting. Het voorlopig oordeel wordt in positieve zin gewijzigd.

Definitief oordeel: Voldoet.

<i>Beleidsplan Uitvoerings- & Handhavingsstrategie (BP U&H-strategie)</i>
--

Vraag 4: Stellen B&W een U&H-strategie vast in een of meer documenten waarin gemotiveerd wordt aangegeven welke U&H-doelen worden gesteld en welke werkzaamheden met het oog op die doelen zullen worden verricht?

(Ob art. 13.5, lid 1 en Ob art. 13.6)

Toelichting wetgever:

Het is de bedoeling dat gemeenten en waterschappen ieder voor zich een U&H-strategie vaststellen en schriftelijk vastleggen. Dat kan in een gezamenlijk U&H-document of apart. U&H-strategie bevat het geheel van prioriteiten, doelstellingen, strategie en werkwijze. Voor uitvoering hoort daar een analyse van inzichten, technieken en werkwijzen bij. Het op elkaar afstemmen van doelen van uitvoering en handhaving is belangrijk. U&H-strategie wordt, indien nodig, ook afgestemd met andere bestuursorganen. Met wie hangt af van de vraag welke andere bestuursorganen door het beleid worden geraakt, bijvoorbeeld omdat samenwerking aan de orde is. Een goede interne afstemming tussen de werkeenheden uitvoering en handhaving en met andere werkterreinen binnen de eigen organisatie is ook van belang.

Definitief oordeel: Voldoet.

De U&HS is vastgesteld in het Beleidsplan VTH 2021 –2025, waar aan de hand van een omgevings- en risicoanalyse prioriteiten en doelstellingen zijn beschreven. Uitgebreid zijn de activiteiten met daarbij in enkele gevallen indicatoren benoemd.

In hoofdstuk 8 van het Uitvoeringsprogramma 2024 VTH wordt in § 8.4 (Vergunningverlening Omgevingswettaken) ingegaan op de diverse doelen, waarbij helaas geen kritieke prestatie-indicatoren (KPI) zijn benoemd. De handhavingsdoelen zijn terug te vinden in § 8.6 (Toezicht en handhaving Omgevingswet), § 8.8 (Toezicht en handhaving milieu) en § 8.9 (Toezicht en handhaving brandveiligheid). Ook hier zijn geen KPI's benoemd, terwijl die wel worden benoemd in § 3.3.2. (Specifieke doelen toezicht en handhaving) van het beleidsplan.

Vraag 5: Wordt de uitvoerings- en handhavingsstrategie gebaseerd op een analyse van de problemen die zich kunnen voordoen bij de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet?

(Ob art. 13.5, lid 4)

Toelichting wetgever:

Er moet sprake zijn van door het bestuursorgaan schriftelijk vastgelegde handhavingsdoelstellingen. Deze moeten gebaseerd zijn op een probleemanalyse waarbij het bestuursorgaan in kaart heeft gebracht voor welke regelgeving (de Ow en het bij of krachtens de andere betrokken wetten bepaalde) het de zorg voor de bestuursrechtelijke handhaving is opgedragen, wat de kansen op overtredingen van die regelgeving zijn en wat de effecten van die overtredingen voor de fysieke leefomgeving zijn. Een goede probleem- of risicoanalyse is één van de belangrijkste factoren om een kwalitatief goede beleidscyclus te realiseren. Op basis van de probleemanalyse bepaalt het bestuursorgaan welke activiteiten nodig zijn om de in kaart gebrachte handhavingsdoelen te bereiken en welke prioriteiten het daarbij stelt.

Definitief oordeel: Voldoet.

Bijlage 2 (Risicoanalyse VTH-taken) van het beleidsplan geeft in tabellen de risico's weer.

Vraag 6: Gaan B&W in de uitvoerings- en handhavingsstrategie ook in op de uitoefening van uitvoering en handhaving voor het onderdeel cultureel erfgoed? (Ow art. 1.2 en Ob art. 13.5)

Toelichting wetgever:

De Omgevingswet bepaalt in artikel 1.2 dat de fysieke leefomgeving in ieder geval ook het onderdeel erfgoed omvat. Daarmee zijn de wettelijke procescriteria U&H ook van toepassing op de uitvoering en de handhaving daarvan. Dat wil zeggen dat in de omgevings-/probleemanalyse en de prioriteitenstelling die tot de U&H-strategie behoren wordt ingegaan op voornoemd onderdeel. Als gemeenten de U&H-taken op het gebied van erfgoed niet goed uitvoeren, is het risico groot dat cultureel erfgoed beschadigd wordt of zelfs verloren gaat.

Definitief oordeel: Voldoet.

In bijlage 2 (Risicoanalyse VTH-taken) van het beleidsplan staat in de tabel 'Uitkomsten probleemanalyse taakveld bouw en ruimtelijke ordening' het monumententoezicht (bouwwerken en bomen) als klein risico opgenomen.

Vraag 7: Gaan B&W in de uitvoerings- en handhavingsstrategie ook in op de uitoefening van uitvoering en handhaving van de regels in het omgevingsplan? (Ow art. 1.2, 2.4 en Ob art. 13.5)

Toelichting wetgever:

De Omgevingswet bepaalt in artikel 2.4 dat de gemeenteraad voor het gehele grondgebied van de gemeente één omgevingsplan vaststelt waarin regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen. De wettelijke procescriteria U&H zijn ook van toepassing op de uitvoering en de handhaving daarvan. Dat wil zeggen dat in de omgevings-/probleemanalyse en de prioriteitenstelling die tot de U&H-strategie behoren wordt ingegaan op voornoemd onderdeel.

Definitief oordeel: Voldoet.

In het beleidsplan staat dat aan de hand van een probleemanalyse enkele prioriteiten naar voren zijn gekomen waarop gemeente Boekel zich de komende jaren gaat richten. Een van de zeer grote risico's betreft Ruimtelijke Ordening/Bouwen en wonen. Hieronder vallen de strijdigheden bestemmingsplan/illegaal gebruik, illegaal bouwen, bijwoningen vergund, arbeidsmigranten vrije veldcontroles, recreatie (vakantiewoningen, B&B's, groepsaccommodaties, enz.).

Uitvoeringsprogramma Uitvoering & Handhaving 2025

Vraag 8. Werken B&W jaarlijks de uitvoerings- en handhavingsstrategie uit in een uitvoeringsprogramma, waarin wordt aangegeven welke werkzaamheden het komende jaar zullen worden verricht, waarbij zij rekening houden met de gestelde doelen en gestelde prioriteiten? (Ob art. 13.6 lid 1)

Toelichting wetgever:

Het uitvoeringsprogramma dat het bestuursorgaan jaarlijks moet opstellen voor zijn activiteiten, legt een relatie met de geldende vastgestelde U&H-strategie. Het programmeren van de activiteiten moet plaatsvinden in lijn met de prioriteitenstelling van activiteiten die op haar beurt weer in relatie moet staan met het bereiken van de door het bestuursorgaan geformuleerde doelen.

Definitief oordeel: Voldoet.

In hoofdstuk 8 van het Uitvoeringsprogramma 2025 VTH wordt in § 8.4 (Vergunningverlening Omgevingswet-taken) ingegaan op de diverse doelen en activiteiten. De handhavingsdoelen zijn terug te vinden in § 8.6 (Toezicht en handhaving Omgevingswet), § 8.8 (Toezicht en handhaving milieu) en § 8.9 (Toezicht en handhaving brandveiligheid), waarbij in elke voornoemde paragraaf ook activiteiten zijn beschreven.

Vraag 9. Gaan B&W in het uitvoeringsprogramma uitvoerings- en handhaving ook in op de uitoefening van uitvoering en handhaving voor het onderdeel cultureel erfgoed?

(Ow art. 1.2 en Ob art. 13.6 lid 1)

Toelichting wetgever:

De Omgevingswet bepaalt in artikel 1.2 dat de fysieke leefomgeving in ieder geval ook het onderdeel erfgoed omvat. Daarmee zijn de wettelijke procescriteria U&H ook van toepassing op de uitvoering en de handhaving daarvan. Dat wil zeggen dat in het uitvoeringsprogramma ook wordt ingegaan op voornoemd onderdeel. Als gemeenten de U&H-taken op het gebied van erfgoed niet goed uitvoeren, is het risico groot dat cultureel erfgoed beschadigd wordt of zelfs verloren gaat.

Definitief oordeel: Voldoet.

De evaluatie van de monumentenzorg en erfgoed wordt beschreven in § 3.3.13.

Wanneer aanvragen omgevingsvergunningen worden ontvangen die betrekking hebben op een gemeentelijk- of rijksmonument, dan wordt hiervoor de gemeentelijke monumentencommissie en/of Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed geraadpleegd. Zij worden in het bezit gesteld van de documenten behorende bij de vergunningaanvraag en worden om advies gevraagd.

In enkele gevallen gaat de gemeentelijke monumentencommissie de situatie ter plaatse bekijken. Pas na goedkeuring door de commissie, dan wel de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed wordt de vergunning verleend. Met de beleidsmedewerker ruimtelijke ordening en de gemeentelijke monumentencommissie vindt periodiek overleg plaats, waarbij de nieuwe en lopende aanvragen worden besproken.

In het uitvoeringsprogramma zijn niet specifiek prioriteiten beschreven voor toezicht en handhaving van monumenten. Op basis van de uitgevoerde probleemanalyse t.b.v. het onderliggende beleidsplan, is hierop een dusdanig lage score behaald, dat deze niet tot de prioriteiten behoort.

Hoewel het bovenstaande een procescriterium is voor de evaluatie kan hieruit ook worden afgeleid hoe het proces verloopt tijdens de uitvoering.

Verbeterpunt:

Beschrijf niet alleen in het deel Jaarverslag, maar ook in het deel Uitvoeringsprogramma de uitoefening van uitvoering en handhaving voor het onderdeel cultureel erfgoed.

Vraag 10: Gaan B&W in het uitvoeringsprogramma uitvoering- en handhaving ook in op de uitoefening van uitvoering en handhaving van de regels in het omgevingsplan?

(Ow art. 1.2, 2.4 en Ob art. 13.6 lid 1)

Toelichting wetgever:

De Omgevingswet bepaalt in artikel 2.4 dat de gemeenteraad voor het gehele grondgebied van de gemeente één omgevingsplan vaststelt waarin regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen. De wettelijke procescriteria U&H zijn ook van toepassing op de uitvoering en de handhaving daarvan. Dat wil zeggen dat in het uitvoeringsprogramma ook wordt ingegaan op voornoemd onderdeel.

Definitief oordeel: Voldoet.

De vergunningverleningsprocedure wordt beschreven in § 8.4 (Vergunningverlening Omgevingswettaken). Het toezicht op naleving van de regels in het omgevingsplan is uitgewerkt in § 8.6 (Toezicht en handhaving Omgevingswet).

Advies:

Beschrijf ook het proces van vooroverleg tot aan de behandeling van een aanvraag of melding op de interne of externe intake-/omgevingstafel.

Beoordeling tijdigheid

Vraag 11: Stellen B&W het uitvoeringsprogramma uitvoering- en handhaving jaarlijks vóór 1 februari vast? (Verordening systematische toezichtinformatie Noord-Brabant)

Toelichting wetgever:

Jaarlijks wordt de U&H-strategie uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma met de uit te voeren activiteiten in het komende jaar. De provincie heeft de wettelijke taak van interbestuurlijk toezichthouder op de kwaliteit van de taakuitvoering door gemeenten en waterschappen onder meer op het domein omgevingsrecht. Doel is om informatie te verschaffen om systematisch toezicht te kunnen uitoefenen.

Definitief oordeel: Voldoet gedeeltelijk.

Het Uitvoeringsprogramma 2025 VTH fysieke leefomgeving is, gelijktijdig met het Jaarverslag 2024, door B&W vastgesteld op 25 februari 2025. Uit de termijnoverschrijding met minder dan een maand volgt automatisch het oordeel 'voldoet gedeeltelijk'.

Tekortkomingen:

Het uitvoeringsprogramma is minder dan een maand ná 31 januari 2025 bestuurlijk vastgesteld. Daarmee wordt niet voldaan aan de Verordening systematische toezichtinformatie Noord-Brabant.

Gelet op de ervaringen uit het verleden, waarbij in 2020 sprake was van een termijnoverschrijding, beschouwen wij dit voorval als een incident. Wij zullen het traject van actief toezicht niet opstarten en vertrouwen erop dat komende VTH-documenten tijdig worden vastgesteld.

Verbeterpunten:

Neem maatregelen en borg deze waarmee wordt voorkomen dat in de toekomst termijnoverschrijdingen plaatsvinden.

Borging van middelen

Vraag 12: Dragen B&W er zorg voor dat:

- a. De voor het bereiken van de doelen en voor het verrichten van de werkzaamheden, benodigde en beschikbare financiële en personele middelen inzichtelijk worden gemaakt en in de begroting worden gewaarborgd;**
- b. Voor de uitvoering van het uitvoeringsprogramma voldoende financiële en personele middelen beschikbaar zijn? (Ob art. 13.10)**

Toelichting wetgever:

De gemeente zorgt ervoor dat de voor de uitvoering van de U&H-strategie benodigde en beschikbare financiële en personele middelen in de begroting worden opgenomen en worden toegelicht.

Voor de in het uitvoeringsprogramma concreet beschreven activiteiten moet worden aangegeven wat de voor die activiteiten benodigde en beschikbare capaciteit en financiële middelen zijn. Capaciteit en financiële middelen moeten uiteraard toereikend zijn voor de uitvoering van het uitvoeringsprogramma. Dit geldt niet alleen bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma; ook tijdens de uitvoering moeten de capaciteit en financiële middelen worden bewaakt.

Voorlopig oordeel: Voldoet gedeeltelijk.

Hoofdstuk 9 gaat in op de benodigde (personele) capaciteit

In de bijlagen 2 en 3 staan de urenramingen en budgetten voor VTH.

Wanneer tussentijds, door onvoorziene omstandigheden, een tekort aan financiële en/of personele middelen blijkt, wordt dit gedurende het jaar inzichtelijk gemaakt en waar mogelijk bijgesteld. Bijstelling kan plaatsvinden in de voorjaarsnota en wanneer noodzakelijk tijdens de bestuursrapportage in het najaar.

Bewaking van de financiën en de eventuele tussentijdse bijstelling ligt bij de beleidsmedewerker milieu. Deze medewerker heeft regelmatig contact met ODBN over de financiën en haalbaarheid. Wanneer noodzakelijk vindt bijstelling plaats.

Tekortkomingen:

Het Werkprogramma 2025 van de ODBN (bijlage 5) is niet toegevoegd.

Verbeterpunten:

Stuur het Werkprogramma 2025 van de ODBN alsnog toe aan IBT.

Reactie gemeente:

Bij deze reactie en de daarbij horende stukken is ook het Werkprogramma 2025 van de ODBN toegevoegd (bijlage 5).

Verwerking reactie:

Akkoord met de toelichting. Het voorlopig oordeel wordt in positieve zin gewijzigd.

Definitief oordeel: Voldoet.

Evaluatierapportage Uitvoering & Handhaving 2024

Vraag 13. Rapporteren B&W jaarlijks over de mate waarin uitvoering van het uitvoeringsprogramma uitvoering en handhaving heeft plaatsgevonden en de mate waarin deze uitvoering heeft bijgedragen aan het bereiken van de gestelde doelen? (Ob art. 13.11, lid 1)

Toelichting wetgever:

Een cyclisch verlopend uitvoeringsproces wordt door middel van evaluatie afgesloten met een rapportage over en verantwoording van de uitgevoerde activiteiten aan de gemeenteraad. Daarbij wordt getoetst of de geleverde inspanningen ook het bereiken van de uitvoeringsdoelstellingen hebben opgeleverd. Indien deze doelstellingen zijn bereikt, zal dit in algemene zin leiden – indirect – tot positieve effecten op de omgevingskwaliteit. Indien deze doelstellingen niet zijn bereikt, kan dit leiden tot conclusies en aanbevelingen over aanpassingen van de U&H-strategie, het jaarprogramma of de uitgevoerde U&H-activiteiten. Voor input voor het uitvoeringsprogramma van het komende jaar is het belangrijk dat de interne evaluatie voorafgaand aan het opstellen van het uitvoeringsprogramma wordt gedaan.

Definitief oordeel: Voldoet.

In hoofdstuk 3 (Doelen en projecten uitvoeringsprogramma 2024) wordt kwalitatief teruggekeken op de uitgevoerde werkzaamheden. Kwantitatief wordt in hoofdstuk 4 (Formatie) en hoofdstuk 5 (Activiteiten en evaluatie 2024) aan de hand van tabellen cijfermatig inzicht geboden.

De aandachtspunten zijn beschreven in § 6.1 en 6.2 voor respectievelijk Vergunningverlening en Toezicht en handhaving.

De ODBN heeft een cijfermatig overzicht aangeleverd, waarin kwantitatief verantwoording wordt afgelegd van de uitgevoerde werkzaamheden in de eerste elf maanden van 2024.

Vraag 14. Wordt naar aanleiding van de evaluatierapportage de uitvoerings- en handhavingsstrategie bezien en zo nodig aangepast? (Ob, art. 13.11, lid 2)

Toelichting wetgever:

De U&H-strategie wordt regelmatig bezien en waar nodig aangepast. De periode waarop de strategie betrekking dient te hebben, is niet voorgeschreven. Het ligt echter voor de hand dat het beleid betrekking heeft op een periode van minstens een jaar. Het bestuursorgaan is vrij om een langere periode te kiezen. Het feit dat de periode waarvoor het beleid wordt vastgesteld meerdere jaren kan bedragen, neemt niet weg dat ten minste eenmaal per jaar moet worden bezien of de vastgestelde strategie door wijziging van het desbetreffende document moet worden aangepast. Tussentijdse aanpassingen doorvoeren en opnemen als strategie is ook mogelijk.

Definitief oordeel: Voldoet.

Hoofdstuk 6 gaat in op de aanbevelingen die als aandachtspunten voor 2025 voortkomen uit de evaluatie van 2024.

Verbeterpunt:

Neem in hoofdstuk 6 als conclusie op in welke mate de U&HS zo nodig wordt aangepast.

Vraag 15. Gaan B&W in de evaluatierapportage ook in op de uitoefening van uitvoering en handhaving voor het onderdeel cultureel erfgoed? (Ow art. 1.2 en Ob art. 13.11)

Toelichting wetgever:

De Omgevingswet bepaalt in artikel 1.2 dat de fysieke leefomgeving in ieder geval ook het onderdeel erfgoed omvat. Daarmee zijn de wettelijke procescriteria U&H ook van toepassing op de uitvoering en de handhaving daarvan. Dat wil zeggen dat in de evaluatierapportage wordt ingegaan op voornoemd onderdeel. Het gaat daarbij mede om de manier waarop is omgegaan met klachten en verzoeken van burgers. Als gemeenten de U&H-taken op het gebied van erfgoed niet goed uitvoeren, is het risico groot dat onroerend cultureel erfgoed beschadigd wordt of zelfs verloren gaat. D.w.z. dat in de evaluatie aandacht dient te worden besteed aan de uitvoering en de handhaving van het onderdeel 'vergunningen tot wijziging, sloop of verwijdering'. Het gaat daarbij mede om de manier waarop is omgegaan met klachten en verzoeken van burgers.

Definitief oordeel: Voldoet.

De evaluatie van de monumentenzorg en erfgoed wordt beschreven in § 3.3.13.

Wanneer aanvragen omgevingsvergunningen worden ontvangen die betrekking hebben op een gemeentelijk- of rijksmonument, dan wordt hiervoor de gemeentelijke monumentencommissie en/of Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed geraadpleegd. Zij worden in het bezit gesteld van de documenten behorende bij de vergunningaanvraag en worden om advies gevraagd.

In enkele gevallen gaat de gemeentelijke monumentencommissie de situatie ter plaatse bekijken. Pas na goedkeuring door de commissie, dan wel de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed wordt de vergunning verleend. Met de beleidsmedewerker ruimtelijke ordening en de gemeentelijke monumentencommissie vindt periodiek overleg plaats, waarbij de nieuwe en lopende aanvragen worden besproken.

Vraag 16: Gaan B&W in de evaluatierapportage ook in op de uitoefening van uitvoering en handhaving van de regels in het omgevingsplan? (Ow art. 1.2, 2.4 en Ob art. 13.11)

Toelichting wetgever:

De Omgevingswet bepaalt in artikel 2.4 dat de gemeenteraad voor het gehele grondgebied van de gemeente één omgevingsplan vaststelt waarin regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen. De wettelijke procescriteria U&H zijn ook van toepassing op de uitvoering en de handhaving daarvan. Dat wil zeggen dat in de evaluatierapportage ook wordt ingegaan op voornoemd onderdeel.

D.w.z. dat in de evaluatie aandacht dient te worden besteed aan de wijze waarop uitvoering is gegeven aan de bestuursrechtelijke handhaving en de verlening van omgevingsvergunningen. De genoemde omgevingsvergunningen gaan over de activiteiten bouwen van een bouwwerk, het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden, in gevallen waarin dat bij een bestemmingsplan, beheerverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit is bepaald, het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan, een beheerverordening, een exploitatieplan, de planregels of een voorbereidingsbesluit en het slopen van een bouwwerk in gevallen waarin dat in een bestemmingsplan, beheerverordening of voorbereidingsbesluit is bepaald.

Definitief oordeel: Voldoet.

In hoofdstuk 3 wordt teruggekeken op de processen bij vergunningverlening en toezicht en handhaving.

§ 3.3.2 gaat in op het voorkomen en herstellen van strijdigheden met het omgevingsplan. Gemeente Boekel heeft in 2024 vijftig handhavingszaken afgerond met betrekking tot strijdigheden met het omgevingsplan. Hier vallen ook controles van mantelzorgwoningen onder. Een groot gedeelte van deze zaken gaat over illegale bebouwing of overlast door strijdigheden.

In § 3.3.3 (Het voorkomen van illegale bewoning) wordt ingegaan op de controle van het overzicht van alle woningen in de gemeente die volgens de Basisregistratie Personen (BRP) leeg zouden staan.

Advies:

Besteed ook aandacht aan de wijze waarop uitvoering is gegeven aan de verlening van omgevingsvergunningen, waarbij bijvoorbeeld het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een omgevingsplan een rol speelde.

Beoordeling tijdigheid

Vraag 17. Stellen B&W de evaluatierapportage jaarlijks vóór 1 mei vast?

(Verordening systematische toezichtinformatie Noord-Brabant)

Toelichting wetgever:

Jaarlijks evalueert een gemeente of de activiteiten die zijn opgenomen in de uitvoeringsprogramma's zijn uitgevoerd en in hoeverre deze activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de vastgestelde beleidsdoelen. De provincie heeft de wettelijke taak van interbestuurlijk toezichthouder op de kwaliteit van de taakuitvoering door gemeenten en waterschappen onder meer op het domein omgevingsrecht. Doel is om informatie te verschaffen om systematisch toezicht te kunnen uitoefenen.

Definitief oordeel: Voldoet.

Het evaluatierapport is, gelijktijdig met het Uitvoeringsprogramma 2025 VTH fysieke leefomgeving, op 25 februari 2025 bestuurlijk vastgesteld.

Eindoordeel kwaliteit (exclusief vragen 11 en 17)

Op basis van de behaalde scores en conform de vastgestelde beoordelingscriteria en normen, is het eindoordeel: **voldoet**.

	Aantal	Punten
Toetsingsvragen	15	-
Score Voldoet (2 punten)	14	28
Score Voldoet gedeeltelijk (1 punt)	1	1
Score Voldoet niet (0 punten)	0	0
Totaal aantal punten	-	29
Eindoordeel o.b.v. punten	29/30 x 100 = 96,67	
Toelichting eindoordeel:	≥ 80	= Voldoet
	≥ 60 en < 80	= Voldoet gedeeltelijk
	< 60	= Voldoet niet

Eindoordeel tijdigheid (vragen 11 en 17)

Op basis van de behaalde scores en conform de vastgestelde beoordelingscriteria en normen, is het oordeel: **voldoet gedeeltelijk**.